

Agustí Segarra
Catedràtic d'Economia aplicada
Universitat Rovira i Virgili

Les deu comarques tarragonines tenen una superfície de 6.308 km², una mica menys de la cinquena part de l'extensió total de Catalunya. Per altra banda, l'any 2014, la seva població fou de 800.962 habitants, que representava el 10,7% del total català. El moderat pes demogràfic de les comarques que formen el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre s'explica per la seva menor densitat relativa (127 habitants per km²) en relació al conjunt de Catalunya on la mitjana de la densitat d'habitants per km² arriba als 234,2 habitants.

En termes econòmics, els principals indicadors de la província de Tarragona estan per sota d'aquestes dades. L'any 2014, la demarcació de Tarragona comptava amb 24.115 centres de coïtització, segons els registres de la S.S., que representaven el 9,9% del total català. Aquell exercici el valor en euros de les exportacions va representar l'11,7% del total del Principat i, per altra banda, les importacions ascendiren al 16,2%. Aquest major pes relatiu de les importacions tarragonines ens indica clarament l'estructura productiva de la zona i el gran pes de determinades branques que importen primeres matèries, sobretot l'energia i la química bàsica. Una via més rica per copsar l'estructura productiva del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre ve donada pel pes dels ocupats en cada sector respecte al conjunt del país. En aquest sentit, els ocupats a l'agricultura representen el 26,5%, els ocupats a la indústria el 9,1%, els ocupats a la construcció el 14,5% i els inscrits al sector serveis el 9,7% del total del sector a Catalunya. Es tracta d'un territori amb una considerable especialització en les tasques del camp, que arrossega una clara rêmora en relació a la bombolla immobiliària, que gaudeix d'un sector terciari en expansió, sobretot per l'expansió dels serveis, i que, en darrer terme, es resisteix a renunciar a gaudir d'una indústria dinàmica i amb projecció de futur. Aquest són els principals trets de l'economia de la zona.

Després d'observar a grans trets la realitat d'aquest territori, proposem dur a terme un exercici més de conjuntura per calibrar com s'apunten les primeres manifestacions que ens permeten ser moderadament optimistes de cara a sortir d'una crisi que fa molt, massa, que dura i que està cre-

Ocupació i atur a les comarques de Tarragona. On ens porten les polítiques restrictives?

ant una marginació social de molts sectors socials mai vista fins ara.

Entre juny de 2014 i de 2015, segons l'Enquesta de Població Activa, el nombre d'ocupats de la província de Tarragona va augmentar un 2,29 %, mentre que a Catalunya ho va fer un 1,15 %. Aquesta notòria creació d'ocupació ha tingut lloc, sobretot,

En el conjunt de Catalunya, els principals indicadors de la província de Tarragona estan per sota del seu pes demogràfic

en el sector industrial i en la construcció, així com en l'agricultura. Per contra, el volum d'ocupació dels serveis ha disminuït un 2,33 %, donant lloc a una disminució de 5.200 persones ocupades. En la resta de sectors el nombre d'ocupats va augmentar en 12.200

persones. És significatiu que més del 50 % d'aquest augment ha tingut lloc en el sector industrial.

Sembla que hem entrat en un cicle en què s'està creant ocupació, tot i que el nombre actual d'ocupats de la zona sigui inferior als ocupats l'any 2008 en 45.000 persones. Ara bé, la nova ocupació té una contrapartida molt preocupant: el nombre de contractes indefinits disminueix en proporció al conjunt català des de 2011, mentre que la contractació temporal és, també proporcionalment, molt més elevada. Això ens indica que a la zona s'ha produït una disminució en l'augment de l'ocupació. Per la forma de contractació, es manifesta una sensibilitat superior a l'hora de voler ajustar plantilles en funció de les perspectives del mercat i de la demanda, ja que es tracta d'una economia amb importants efectes d'estacionalitat. A la demarcació el 90 % dels contractes laborals són temporals; i en dades anuals acumulades des de 2011 s'han portat a terme 1.027.673 con-

tractes de treball temporals, cosa que reafirma la importància de la temporalitat en el mercat de treball de la zona.

La creació d'ocupació del segon trimestre de 2015 en dades interanuals globals i comarcals també es pot valorar amb el recompte d'afiliats a la Seguretat Social. En aquest cas, els resultats també assenyalen increments (tot i que diferents dels indicats per l'EPA) i ressalten que la variació ha estat inferior a la catalana. L'augment ha estat del 2,71 % al Camp de Tarragona, del 4,19 % a les Terres de l'Ebre i d'un 2,96 % al conjunt provincial, mentre que al conjunt català ha estat del 3,58 %, més de mig punt superior.

Per comarques s'observa un augment significatiu i superior a la mitjana catalana a l'Alt Camp, el Baix Penedès, el Montsià i la Ribera d'Ebre, mentre que a la resta de comarques la variació ha estat inferior a la del Principat, tot i que sempre positiva, amb l'excepció d'una lleugera disminució al Priorat.

L'anàlisi per sectors econò-

mics ens indica que en tots la variació ha estat inferior a la catalana en el conjunt provincial per la menor variació en el Camp de Tarragona. No obstant això, els increments han estat superiors a les Terres de l'Ebre, on totes les activitats excepte la construcció han augmentat més que la mitjana catalana. La variació sectorial per comarques ens assenyalen un increment notable en la construcció, que ha augmentat principalment a les comarques de l'Alt Camp, el Baix Camp, el Montsià i, sobretot, el Baix Penedès; també augmenta a la resta de comarques, excepte al Priorat i a la Ribera d'Ebre. El sector terciari ha tingut variacions positives en totes les comarques i aquesta activitat ha experimentat una variació superior a les Terres de l'Ebre per l'impuls de la Ribera d'Ebre i el Montsià; també cal assenyalen els augments a l'Alt Camp, el Baix Penedès i la Conca de Barberà al Camp de Tarragona. L'agricultura disminueix al Baix Camp, la Conca de Barberà, el Priorat i el Tarragonès, fet que fa que disminueixin les variacions globals del sector. Segons les dades de la Seguretat Social, l'activitat industrial -el sector

L'Alt Camp, el Baix Penedès, el Montsià i la Ribera d'Ebre són les úniques comarques que creen ocupació per sobre la mitjana catalana

amb un augment més fort de l'ocupació segons l'EPA - té l'increment més baix després de l'agricultura, ja que creix solament un 1,68 %, mig punt per sota la mitjana catalana, augmenta una mica més a les Terres de l'Ebre que al Camp de Tarragona i se situa per sobre de la mitjana catalana i provincial a les comarques de l'Alt Camp, el Baix Penedès, el Montsià, el Priorat i la Ribera d'Ebre.

Des del màxim assolit el segon trimestre de 2013, la taxa d'atur ha disminuït progressivament a l'àrea i durant el segon trimestre de 2015 ho ha fet en 1,62 punts en dades interanuals. És una disminució superior a la del conjunt català i inferior a l'espanyola.

A la província de Tarragona el nombre d'aturats ha disminuït en 6.500 persones en dades interanuals, tot i que des de finals de 2011 es troba

CONJUNTURA

Anàlisi

per damunt de les 90.000 persones. Si el primer trimestre de 2013, hi havia 118.900 persones aturades; a partir d'aleshores, la disminució ha estat tendencial doncs el segon trimestre de 2015 el nombre d'aturats era de 90.400 persones. El resultat és notori tot i que la taxa d'atur continuï sent elevada, ja que supera el 20 %. Per altra banda, el nombre d'aturats de llarga durada o que cerquen el primer treball és proporcionalment molt elevada, fet que en bona part ens explica les dificultats per disminuir la taxa d'atur a l'àrea

En darrer terme, l'anàlisi sectorial continua mostrant la importància dels aturats de llarga durada i dels que volen entrar en el mercat de treball. És un percentatge elevat, però ha disminuït progressivament des de 2013, any a partir del qual es comença a observar més dinamisme en l'ocupació a la zona.

El nombre de persones aturades s'ha reduït en tots els sectors d'activitat excepte en l'agricultura -el sector amb les taxes més elevades- i la construcció: un 21,47 % en el sector primari i un 17,46 % en la construcció, molt per sobre

Nombre d'ocupats . Segon trimestre 2015 (en milers)

TOTAL	2012	2013	2014	2015
Nombre d'ocupats	326,30	308,00	310,50	317,60
Variació anual	-5,39	-5,61	0,81	2,29
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Milers				
2012	14,10	55,00	31,30	225,90
2013	14,30	50,50	27,30	215,90
2014	11,80	53,20	22,10	223,40
2015	13,90	59,50	26,00	218,20
Sig. Sectorial %				
2012	4,32	16,86	9,59	69,23
2013	4,64	16,40	8,86	70,10
2014	3,80	17,13	7,12	71,95
2015	4,38	18,73	8,19	68,70

Font: Enquesta Població Activa, INE

El nombre d'aturats s'ha reduït en tots els sectors d'activitat, tret de l'agricultura i la construcció, que són els que tenen més atur

del 6,15 % de la indústria i del 10,21 % dels serveis. La taxa d'atur entre les persones que

es troben més immerses en el mercat de treball és del 10,71 %, i el pes dels que cerquen la primera ocupació o de les persones que fa més de dos anys que són a l'atur representa la diferència de fins al 22,16 %. Aquest elevat percentatge de l'atur de llarga durada o de persones que no han entrat en el mercat de treball ens indica una menor transferència de rendes en concepte d'atur, atès que la gran majoria dels aturats no reben prestacions per la seva situació laboral. ■

Variació interanual 2n trimestre 2014 (Número d'afiliats)

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	3,27	2,97	7,59	3,90	3,77
Baix Camp	-0,73	0,64	6,97	2,39	2,41
Baix Ebre	2,47	0,92	2,75	3,69	3,13
Baix Penedès	4,45	6,27	12,44	3,00	4,26
Conca de Barberà	-1,28	0,47	2,89	4,47	2,32
Montsià	4,89	4,78	7,87	4,31	4,70
Priorat	-3,94	2,77	-8,87	1,73	-0,09
Ribera d'Ebre	0,38	3,76	-0,31	13,94	9,49
Tarragonès	-12,70	0,34	0,60	3,01	2,49
Terra Alta	-2,77	0,95	4,27	1,46	0,59
TOTAL	0,39	1,68	4,27	3,21	2,96
Camp de Tarragona	-1,24	1,42	4,39	2,91	2,71
Terras de l'Ebre	1,80	2,85	3,85	4,88	4,19
CATALUNYA	0,92	2,16	6,10	3,71	3,58

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

Els aturats. Anàlisi sectorial. Segon trimestre de 2015

Milers	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	83,6	7,3	4,8	4,4	20,3	46,8
2013	105,8	5,7	4,8	5,3	27,4	62,6
2014	96,9	5,7	5,3	2,3	25,4	58,2
2015	90,4	3,8	3,9	5,5	24,8	52,3
Taxa d'atur	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	20,40	34,11	8,03	12,32	8,25	10,13
2013	25,57	28,50	8,68	16,26	11,26	12,30
2014	23,78	32,57	9,06	9,43	10,21	11,08
2015	22,16	21,47	6,15	17,46	10,21	10,71
Distribució	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	100	8,73	5,74	5,26	24,28	55,98
2013	100	5,39	4,54	5,01	25,90	59,17
2014	100	5,88	5,47	2,37	26,21	60,06
2015	100	4,20	4,31	6,08	27,43	57,85

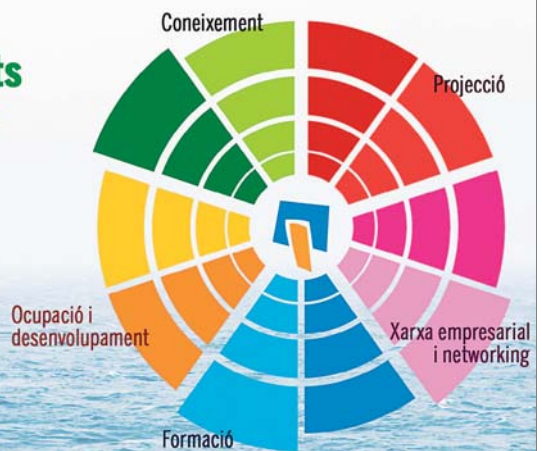
* Aturats que cerquen la primera ocupació o que han deixat la seva ocupació fa més d'un any. Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Moltes felicitats a l'Indicador d'Economia pel seu 15 aniversari!

Un mar d'oportunitats per la vostra empresa

- Internacionalització i obertura de nous mercats
- Taxació, valoració i representació d'empreses
- Emprenedoria, jornades i serveis exclusius
- Networking i xarxa d'empreses
- Organització de la Nit Empresarial
- Borsa de treball i agència de col·locació
- Formació específica per a empreses
- Formació a mida i a tots els nivells

Estar junts ens fa més forts

formacio@cepta.es www.cepta.cat
serveis@cepta.es Tel: 977 211 966